

**Mesura de govern per al desenvolupament
del Pla de Barris de la Verneda i la Pau**

**Consell Plenari
Districte de Sant Martí
10 de maig de 2017**

Índex

» 0. Preàmbul.....	2
» 1. Justificació:	2
» 2. Àmbits d'intervenció on vol incidir el Pla de Barris.....	4
» 3. Objectius generals	5
» 4. Objectius específics	5
» 5. Projectes motor	8
» 6. Propostes i accions	9
» 7. Distribució del pressupost	15
» 8. Implicació ciutadana.....	15
» 9. Organització i gestió.....	177
» 10. Avaluació i seguiment.....	188

» 0. Preàmbul

Barcelona la conformen els seus 73 barris, de molt divers origen històric i evolució. Tots ells tenen elements que sumen per fer de Barcelona un bon lloc on desenvolupar el projecte vital de la seva ciutadania, on fer efectiu el dret a la ciutat, en el seu sentit més ampli. Això no obstant, l'asimètric desenvolupament d'alguns d'ells al llarg del temps, ha generat importants desigualtats socioeconòmiques. En els últims anys, malgrat que alguns indicadors assenyalen una recuperació, les diferències territorials han augmentat.

Davant d'aquesta situació, el Govern pren el compromís de treballar per reduir aquestes desigualtats entre els barris, en àmbits fonamentals com els seus habitatges, l'espai públic, l'educació, la salut, i la creació de condicions per a la millora de l'activitat econòmica, definint accions per aconseguir territoris resilents, construïts de la mà de les veïnes i veïns. Cal combinar accions transversals, amb una visió holística i integral, multisectorial, i coordinada de totes les àrees del Govern. El que aquí es proposa és un full de ruta format per un primer paquet de propostes que caldrà anar revisant i millorant. La reducció de les desigualtats esdevindrà una de les maneres de mesurar l'assoliment d'una Barcelona més justa i feta en comú.

El pla de barris de la Verneda i la Pau parteix d'una diagnosi que ha donat lloc a uns objectius específics que es concreten en unes propostes. Aquestes propostes volen ser línies estratègiques sobre les que actuar. Algunes d'elles es concreten en accions, d'altres durant el desenvolupament del pla s'aniran concretant.

» 1. Justificació:

Per què es proposa Pla de Barris al barri de la Verneda i la Pau

El barri de la Verneda i la Pau, en el districte de Sant Martí, forma part dels barris que configuren l'Eix Besòs (*mesura de govern per a la implementació del programa de Pla de Barris contra la desigualtat presentada al maig del 2016, punt 4.1, pàg 7*).

Per les seves característiques sociodemogràfiques i d'entorn, aquest ha estat un territori on les administracions ja venen destinant recursos extres. Tot i els esforços i les diverses actuacions de millora que s'han dut a terme al llarg dels anys, aquest barri encara segueix tenint una realitat on cal intervenir-hi de forma intensiva i transversal, juntament amb les veïnes i veïns, entitats, organitzacions ciutadanes i la resta d'agents del territori, per tal de reduir indicadors de pobresa i desigualtat que avui són vigents a la Verneda i la Pau.

En el quadre adjunt es resumeix en dades aquells indicadors que destaquen, per sobre o sota de la mitjana de ciutat, i que han de ser una alerta per tal que totes les accions a dur a terme en aquest Pla de Barris tinguin com objectiu la seva millora.

Indicadors socioeconòmics (2015)

Indicadors socioeconòmics 2015				
	La Verneda i La Pau	Districte Sant Martí	Barcelona	
Població (2015)	28.678	234.124	1.609.550	
Superfície (ha)	112,3	1.052,4	10.216,7	
Densitat neta (hab/ha residencial) (2015)	717,0	841,0	619,0	
Població per sexe (2015)	Dones	15.055	121.385	846.992
	Homes	13.623	112.739	762.558
Població per edat (%) (2015)	0-15	12,9%	14,4%	13,4%
	16-64	60,4%	65,2%	65,0%
	65 i més	26,6%	20,4%	21,6%
Població per lloc de naixement (%) (2015)	Barcelona	49,2%	52,7%	52,0%
	Reste Catalunya	6,1%	7,0%	7,5%
	Reste Espanya	29,5%	19,9%	18,2%
	Estranger	15,3%	20,4%	22,3%
Població per nacionalitat (%) (gener 2016)	Espanyols	89,4%	84,6%	83,4%
	Estrangers	10,6%	15,4%	16,6%
Principals nacionalitats estrangeres (gener 2016)	Xina, Pakistan, Romania	Itàlia, Xina, Pakistan	Itàlia, Pakistan, Xina	
% Titulats superiors i CFGS (2015)	11,7%	24,1%	29,4%	
Taxa natalitat / 1000 hab (2014)	7,0	9,0	8,4	
Població de 65 anys o més que viu sola (%) (2015)	21,2%	24,2%	25,5%	
Índex de sobreenvelliment (2015)	52,3	52,4	53,3	
Turismes (persones físiques) / 1000 hab (2015)	352,0	335,0	354,0	
Motos (persones físiques) / 1000 hab (2015)	116,0	132,0	170,0	
Nombre d'aturats registrats (desembre 2015)	1.938	14.228	89.398	
IRPD (2015)	57,5	86,5	100,0	

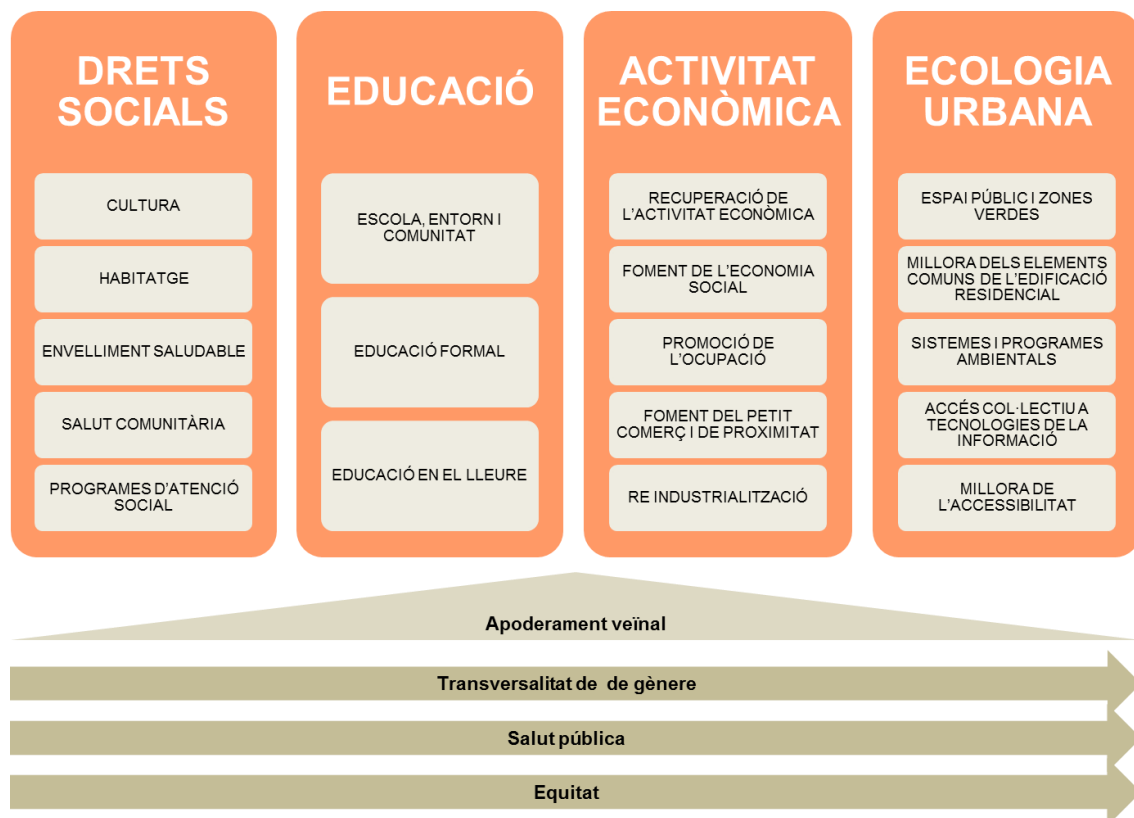
Taula d'Indicadors socioeconòmics (2015) /
Font: Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona

Entre altres característiques significatives del barri de la Verneda i la Pau podem destacar la situació d'aïllament urbanístic que experimenta per la quantitat d'infraestructures que la travessen, mentre que la seva població destaca per estar molt més envellida que a la resta de la ciutat, amb un l'alt índex d'atur, principalment de llarga durada i un baix nivell d'instrucció.

En resum, si partim que el nivell de salut d'una població és el resultat de la combinació de condicionants com ara la renda per càpita, els nivells d'atur, el grau d'estudis assolit, la qualitat dels habitatges o l'entorn urbà, entre altres, no ens ha de sorprendre que els resultats de l'informe corresponent al 2016 fet per l'Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) situï al barri de la Verneda i la Pau com un dels territoris que concentren els pitjors resultats en salut de la ciutat.

» 2. Àmbits d'intervenció on vol incidir el Pla de Barris

La mesura de govern per a la implementació del programa de Pla de Barris contra la desigualtat presentada al maig del 2016 (punt 2, pàg. 4) justifica extensament el per què cal intervenir de forma transversal així com quins són els àmbits estratègics on cal incidir i quins són els principis que els han de regir, que de forma resumida queden exposats a continuació:

El Pla de barris de la Verneda i la Pau pretén omplir de contingut i accions cada un d'aquests àmbits, tenint en compte les característiques pròpies del seu territori i les seves especificitats.

» 3. Objectius generals

En la mesura de govern per a la implementació del programa de Pla de Barris contra la desigualtat presentada al maig del 2016 es defineix quin és el marc conceptual, els seus principals trets i quins són els objectius principals. A continuació es defineixen aquests objectius, comuns a tots els barris que tenen Pla de Barris:

- **Recuperar i impulsar l'activitat econòmica** consolidant i reforçant l'activitat econòmica local, activant les iniciatives d'economia social i solidària i impulsant projectes específics per fomentar la ocupació.
- **Fer front als dèficits urbanístics que té el barri** (degradació de l'espai públic, dificultats d'accessibilitat,...), , la manca d'equipaments, així com fomentar la seva accessibilitat i centralitat i treballar en els dèficits de mobilitat i connexió entre barris.
- **Establir accions d'atenció i millora de les condicions de vida de la població** que resideix als barri, amb especial atenció a aquells que més ho necessiten (gent gran, infants, joves en situació d'atur,...) i als seus habitatges.
- **Apoderar els veïns i veïnes** per tal d'organitzar-se i establir objectius i actuacions de millora de la vida col·lectiva als barris, tot impulsant les pràctiques d'innovació social i la coproducció de polítiques públiques.
- **Innovar i modificar les formes de treball de l'administració pública**, generant espais de col·laboració i transversalitat per projectes, canviant la forma d'interacció amb la ciutadania.

» 4. Objectius específics

Drets socials

A | Reduir les desigualtats socials en salut per contribuir a la millora de la qualitat de vida dels veïns i veïnes

En suport al programa "Salut als Barris", cal fomentar la salut i el benestar dels veïns i veïnes, posant èmfasi en la promoció de l'envelliment saludable i en la salut mental.

B | Reduir les desigualtats existents en l'accés a la cultura, el lleure i l'esport en adolescents i joves del barri, i promocionar un oci saludable

Cal promocionar l'oci i els hàbits saludables en adolescents i joves, en un marc d'igualtat d'oportunitats i interseccional.

C | Construir, impulsar i consolidar una xarxa veïnal, d'entitats i de serveis públics més forta i cohesionada

Cal potenciar les xarxes veïnals que promoguin noves dinàmiques comunitàries i un ecosistema de serveis públics cohesionat, multidisciplinari i enxarxat, que incorpori en la seva dinàmica la pràctica comunitària i que impulsi projectes col·lectius per donar resposta a les problemàtiques socials existents.

D | Facilitar el dret a l'habitatge digne

Cal millorar les condicions de l'habitatge a través de l'acompanyament dels processos per a la rehabilitació d'habitatges i la millora de l'accessibilitat als habitatges, especialment en les finques d'alta complexitat (social i residencial).

Educació

E | Reduir les desigualtats existents en l'accés a l'educació i promoure la igualtat d'oportunitats en infants, adolescents i joves del barri

Cal impulsar i desplegar mesures coeducatives encaminades a millorar la qualitat educativa, la participació i la innovació en el procés d'ensenyament-aprenentatge, com a vies generadores d'inclusió social, tenint present totes les diversitats presents al territori (cultural, funcional, de gènere) i incorporant la mirada intercultural i interseccional.

F | Promoure l'educació en el lleure, la cultura, la música i la pràctica d'arts escèniques com a eines transformadores i socialitzadores

Cal garantir el dret a l'educació d'infants i adolescents, des de la primera infància, passant pels centres educatius i fins al lleure, amb perspectiva d'equitat i de gènere. La formació artística és, en si mateixa, una eina socialitzadora i transformadora en el terreny educatiu.

G | Enfortir la comunitat educativa existent (centres educatius, família i entorn) per crear una nova dinàmica comunitària transformadora i cohesionada

Cal fomentar projectes i espais de participació per a infants, adolescents i famílies, de forma proactiva i transversal, per apuntar escenaris de millora de la seva comunitat.

Activitat econòmica

H | Fomentar l'ocupabilitat de les persones en situació d'atur

La Verneda i la Pau és un dels barris amb una de les taxes d'atur més alta de tota la ciutat. El Pla de Barris és una oportunitat per dissenyar programes de proximitat que fomentin

l'ocupabilitat tenint en compte les necessitats pròpies del territori. S'incorporarà una perspectiva interseccional.

I | Dinamitzar la zona industrial de la Verneda com a actiu econòmic en clau d'eix Besòs

La zona industrial de la Verneda, juntament amb els polígons de Monsolís, Bon Pastor i Torrent de l'Estadella, té molt de potencial tant per a la dinamització empresarial dels barris com per a la consolidació de la indústria en clau d'eix. Cal impulsar una estratègia integral en clau de polígons de l'eix Besòs i aprofitar el grup de treball del polígon per treballar programes d'ocupació, formació, promoció, acompanyament i tutorització de noves empreses, incloent la perspectiva de gènere, i per donar cabuda a iniciatives d'economia social i cooperativa de caire industrial, incidint especialment en activitats que fomentin l'economia circular i verda.

J | Impulsar l'economia social i solidària

Cal impulsar iniciatives d'economia social i solidària que donin resposta a les necessitats que es puguin detectar al territori i, alhora, que estiguin compromeses i siguin respectuoses amb les persones i amb el seu medi natural i social.

Ecologia urbana

K | Millorar els equipaments de proximitat per atendre les necessitats del barri i acompanyar una acció comunitària cohesiva

Cal reformar i facilitar els accessos d'alguns dels equipaments de proximitat de referència i cal donar impuls a nous processos de definició i disseny dels seus usos, incloent una dinàmica comunitària que aglutini i enforteixi els vincles entre veïns i veïnes del barri per millorar la seva qualitat de vida.

L | Millorar la connectivitat i l'accessibilitat de les zones més aïllades

La Via Trajana és una de les zones que presenta un major grau d'aïllament urbà i social respecte de la resta del barri i en relació amb els territoris veïns. És necessària la millora de l'accés a partir de reformes com per exemple el pont del carrer de Santander i altres actuacions urbanes que generin espais que permetin nous usos socials i comunitaris amb perspectiva intercultural.

M | Millorar els espais públics per fomentar nous usos comunitaris i potenciar la convivència tenint present la perspectiva intercultural

Cal millorar l'espai públic, entès com un espai de relació i de convivència que afavoreix la qualitat de vida dels veïns i veïnes. Per això, cal satisfer la necessitat d'espais d'ús quotidià mitjançant processos comunitaris per afavorir-ne els usos i les gestions veïnals, fent atenció a totes les franges d'edat i col·lectius i a la diversitat cultural del barri.

» 5. Projectes motor

Els projectes motors són aquells projectes transversals, capaços de travessar i fer confluïr diferents àmbits d'intervenció del Pla de Barris (Educació, Drets Socials, Activitat Econòmica i Ecologia Urbana). En aquest sentit, són projectes temàtics que vertebrin i articulen totes les propostes i accions entorn un eix conductor del propi del barri.

Corresponen a les idees força que per les seves característiques es configuren com a projectes centrals. Els projectes motor són aquells que, per la seva dimensió i transversalitat, defineixen la singularitat del Pla i que incideixen en diversos àmbits: educació, drets socials, activitat econòmica i medi urbà. Són les puntes de llança que han de mobilitzar i articular bona part de les propostes.

1. La Verneda i la Pau, Comunitat Educadora - Millorem el Bernat Metge

En un marc de desigualtat educativa (alumnat que presenta problemàtiques sociofamiliars, educatives, econòmiques i de salut) cal prioritzar el disseny d'una estratègia que inclogui una intervenció educativa i social, que incorpori la participació de la comunitat educativa i dels agents socials, econòmics i veïnals de l'entorn. Generar noves oportunitats educatives impulsant iniciatives que estimulin la implicació del territori en la millora dels processos d'integració i socialització escolar.

La millora de l'Institut Bernat Metge i l'impuls del seu projecte pedagògic millorant-lo i enfortint-lo en l'àmbit de l'atenció a la diversitat, és la punta de llança de la transformació educativa que es pretén impulsar.

Aquesta transformació passa per les accions següents:

- Millorar les infraestructures del centre per promoure la qualitat educativa.
- Reforçar els equips docents dels centres educatius públics per millorar i potenciar projectes pedagògics singulars i transformadors, avançant cap al model d'Escoles enriquides.
- Potenciar la relació família i escola, enfortint la comunitat educativa: els centres, les famílies i l'entorn.
- Promoure el lleure educatiu, les arts i la música, amb visió comunitària i intercultural.

2. Connectem i millorem la Via Trajana

La manca de connectivitat que provoquen les diferents infraestructures que travessen aquest barri (vies fèrries i polígons) fa que la zona de Via Trajana, especialment, sigui un espai aïllat, tant del barri com de la ciutat.

Des del Pla de Barris es planteja una intervenció integral a l'entorn de Via Trajana que busca la connexió d'aquesta zona amb la resta del barri i la ciutat, a la vegada que pretén convertir-la en un espai molt més amable i social.

Aquest projecte motor inclourà tres grans accions:

- Reforma del Pont de Santander
- Humanització del carrer Binèfar
- Transformació de la Via Trajana en un eix cívic comunitari que pugui incloure espais d'horts urbans i el nou espai socioesportiu de Petanca.

3. Repensem el polígon, motor d'activació econòmica i ocupacional

El polígon Monsolís i la zona de industrial de la Verneda constitueix un espai industrial que voreja i separa el barris amb els seus de l'entorn però a la vegada és un espai d'oportunitat per al creixement econòmic i per a la revitalització d'una nova identitat industrial. El fet de formar part d'un dels pocs espais industrials perifèrics de la ciutat, juntament amb els seus polígons veïns del Bon Pastor i Torrent de l'Estalella, constitueix un valor patrimonial i un vector econòmic de proximitat.

Aquest projecte motor gira entorn de l'activació econòmica i l'ocupació vinculada a la millora, la gestió i la dinamització dels polígons industrials. Serà clau incorporar la reforma del pont de Santander com a porta d'entrada als Polígons i com a via de connexió urbana amb el municipi veí de Sant Adrià.

L'activació econòmica s'ha de basar, per una banda, a donar eines per fer més competents i enfortir les empreses existents als polígons; per una altra banda, cal que atregui i fomenti la implantació de noves activitats centrades en la innovació i la formació, i que doni cabuda a iniciatives d'economia social i cooperativa de caire industrial, incidint en particular en activitats que fomentin l'economia circular i verda. En el disseny d'aquesta estratègia s'hi incorpora una mirada en clau de gènere.

» 6. Propostes i accions

DRETS SOCIALS

1. Activació de projectes que fomentin les opcions saludables i la promoció de la salut en tot el cicle de vida.

En el marc del programa "Salut als barris", s'impulsaran projectes de promoció de la salut, de l'alimentació i els hàbits saludables dels veïns i veïnes de la Verneda i la Pau, amb una perspectiva de gènere i interseccional.

Al barri s'han incrementat les situacions de precarietat tant individuals com familiars. Hi destaquen les relacionades amb la manca d'inserció laboral i precarietat dels llocs de feina. Impulsar i donar suport a programes de salut mental serà una de les prioritats així com també la promoció d'accions lligades a l'estratègia de feminització contra la pobresa, tenint en compte que les dones pateixen una taxa d'atur estructural i de llarga durada més alta que els homes, una presència al mercat laboral més precària, amb més parcialitat i temporalitat, i amb pitjors condicions salarials. Al mateix temps, hi ha una distribució desigual entre homes i dones a l'hora d'assumir les cures de les persones dependents. En aquest sentit, es potenciarà el reforç de l'atenció psicològica amb perspectiva de gènere, principalment per a les dones cuidadores.

Accions a desplegar:

- 1.1. Programes de la promoció de la salut mental lligades a l'ocupació
- 1.2. Programes de promoció de la salut amb mirada comunitària i interseccional.
- 1.3. Suport a programes de prevenció, detecció i lluita contra la violència masclista.
- 1.4. Programa d'actuacions emmarcades en l'estratègia de feminització contra la pobresa i la precarietat.

2. Implementació d'accions concretes de qualitat de vida en la gent gran, a partir de relacions intergeneracionals i interculturals que redueixin l'aïllament i fomentin nous vincles de relació.

Els projectes intergeneracionals neixen com una necessitat de propiciar l'acostament entre persones de diferents generacions i demostrar que sempre existeix una transferència de coneixements, valors i experiències que enriqueix. La interacció entre diferents generacions promou vincles emocionals, proporciona una visió del món integradora, en què la persona evoluciona des del seu naixement per les diferents etapes del cicle vital.

Accions a desplegar:

- 2.1. Impuls de projectes intergeneracionals que connectin infants, joves i gent gran.
- 2.2. Dinamització d'horts urbans intergeneracionals.
- 2.3. Programa de promoció de les TICs en clau intergeneracional.

3. Promoció d'oci saludable d'adolescents i joves

Cal promoure programes, projectes i activitats que possibilitin l'adquisició d'habilitats i competències personals i socials, i l'activació d'un oci saludables entre els adolescents i joves del barri.

Accions a desplegar:

- 3.1. Programes i activitats de promoció d'un oci saludable per adolescents i joves
- 3.2. Donar suport al Projecte jo+ve (impulsat per la Taula Jove i l'Agència de salut Pública de Barcelona).

4. Activació de projectes que fomentin la convivència intercultural i la cohesió social a través de l'esport, la música i la cultura.

Potenciar una millor convivència tant a l'espai públic com en la relació de les comunitats de veïns. L'esport, la música i la Cultura són potents eines que esdevenen motors de cohesió social.

Accions a desplegar:

- 4.1. Promoció d'una programació sociocultural per construir identitat de barri.
- 4.2. Impuls de programes de recuperació de la memòria històrica del barri en clau intergeneracional, de gènere i intercultural
- 4.3. Suport i Impuls de programes i activitats esportives

5. Accions que fomentin la construcció, l'impuls i la consolidació d'una xarxa veïnal, d'entitats i de serveis públics més forta i cohesionada.

S'impulsaran accions per potenciar xarxes veïnals i d'entitats que promoguin noves dinàmiques comunitàries i un ecosistema de serveis públics cohesionat, multidisciplinar i enxarxat, que incorpori la pràctica comunitària i que impulsi projectes col·lectius per donar resposta a les problemàtiques socials existents.

Accions a desplegar:

- 5.1. Estratègia d'impuls d'acció comunitària intercultural, adaptant el nou model de casal de barri Verneda Alta.
- 5.2. Pla per a definir nous usos comunitaris del Piramidón.
- 5.3. Accions que promoguin el reconeixement de figures de referència de les comunitats. *Reconèixer les aportacions de les comunitats i/o col·lectius de contextos culturals diversos generades a través d'espais de participació no formals i reconeixement de figures de referència de les comunitats.*

6. Promoció de la rehabilitació i millora de l'accessibilitat als habitatges i la millora de la convivència entre veïns i veïnes.

L'habitatge ha de ser un dret garantit per a tothom. En el marc dels Plans de Barris s'està definint una estratègia per a promoure la rehabilitació i l'impuls d'actuacions que millorin l'accessibilitat i eficiència energètica del parc d'habitatges.

Accions a desplegar:

- 6.1. Programa de rehabilitació i millora de l'accessibilitat als habitatges per a finques d'alta complexitat (social i residencial) amb un acompanyament integral en tot el procés.

EDUCACIÓ

7. Impuls de projectes educatius, integrals i transformadors, i suport a les escoles en les tasques socioeducatives complementàries.

Cal donar suport al Consorci d'Educació i l'IMEB en l'articulació de les xarxes existents per posar en marxa un Pla educatiu de la Verneda i la Pau de manera coordinada amb districte.

Cal impulsar actuacions als centres del barri en el marc d' "Escoles enriquides", entenent que l'educació reglada ha d'anar molt més enllà de la simple transmissió de continguts; s'ha d'adaptar a les necessitats socials de l'entorn i ha d'implicar les famílies

Accions a desplegar:

- 7.1. Actuacions per avançar cap el model d'Escoles Enriquides, impulsat pel Consorci d'Educació.
- 7.2. Impuls de programes d'acompanyament a la formació superior i universitària.

8. Millora dels centres educatius per a promoure qualitat educativa

Per fomentar la qualitat educativa, cal promoure millores en els centres que dignifiquin els espais i que actualitzin les infraestructures i els equipaments, els quals alhora s'obren al barri. També cal potenciar plans d'atenció a la diversitat en un marc d'escola inclusiva.

Accions a desplegar:

- 8.1. Millora de l'Institut Bernat Metge (infraestructures, actualització de la Xarxa TIC i l'impuls d'un projecte pedagògic transformador, en un marc d'escola inclusiva i d'atenció a la diversitat.
- 8.2. Millora de l'Escola la Pau, remodelació del teatre.

9. Promoció i suport a experiències d'educació en el lleure de base comunitària des d'una mirada inclusiva i intercultural.

Promoure el lleure educatiu, les arts i la música com a eines transformadores i generadores de noves dinàmiques que impulsin nous espais i vincles comunitaris. Cal desenvolupar pràctiques i projectes que se sumin al mapa escolar i educatiu del barri, a partir d'experiències exemplificadores que conduïxin cap a un barri més inclusiu i teixint una xarxa d'espais coeducatius i cohesionadors.

Accions a desplegar:

- 9.1. Acompanyament i suport en el desplegament del Projecte Baobab, educació en el lleure de base comunitària.

10. Promoció de projectes per potenciar la relació entre famílies, escoles i entorn (comunitat educativa).

Cal promoure el barri com a una comunitat educadora i d'aprenentatge. Per això, cal reforçar el paper de les AFA i potenciar la participació del conjunt de la comunitat en els processos educatius i d'aprenentatge. També s'han de generar noves oportunitats educatives impulsant iniciatives que estimulin la implicació del territori en la millora dels processos d'integració i socialització escolar.

Accions a desplegar:

- 10.1. Impuls d'un programa de Cultura dirigit a famílies
- 10.2. Reforma dels patis escolars, com a espais coeducatius, recreatius, socialitzadors.
- 10.3. Accions i projectes d'Educació i Comunitat (suport a AFAS)
- 10.4. Programes de promoció de la diversitat lingüística en clau intercultural

ACTIVITAT ECONÒMICA

11. Disseny d'una estratègia de formació professionalitzadora i d'ocupació per a la Verneda i la Pau.

La Verneda i la Pau té un dels índex d'atur més alts de Barcelona, especialment en dones, joves i persones amb situació d'atur de llarga durada. Es preveu impulsar una nova estratègia d'ocupació i activació econòmica territorialitzada al barri, que incorporarà programes de proximitat amb la finalitat de fomentar l'ocupabilitat dels veïns i veïnes. Aquesta estratègia s'orientarà a la formació i capacitat tècnica professional, així com a les competències clau i a la facilitació de l'accés al món laboral.

Accions a desplegar:

- 11.1. Estudi sobre el perfil de les persones aturades o sense vinculació amb el mercat laboral per identificar noves accions formatives i oportunitats laborals.

- 11.2. Disseny de programes de formació professionalitzadora vinculats a l'estudi d'ocupabilitat.
- 11.3. Programa d'impuls de l'ocupació a la Verneda i la Pau.
- 11.4. Programa d'actuacions emmarcades en l'estratègia de feminització contra la pobresa i precarietat.

12. Disseny i impuls d'accions per a l'activació econòmica i ocupacional i la dinamització lligades al polígon.

Disseny d'una estratègia global pels polígons de l'eix Besòs de ciutat, que inclou el de Monsolís i la zona industrial de la Verneda, a partir de la coordinació d'estratègies entre el Pla de Barris Bon Pastor i Baró de Viver i el de La Verneda i la Pau.

Accions a desplegar:

- 12.1. Pla de treball dels polígons Eix Besòs. Les línies de treball que inclou:
- Dotar d'un tècnic referent de dinamització del polígon.
 - Reforç de l'associació d'empreses pel que fa a la responsabilitat i els serveis que ha d'oferir: cerca de persones treballadores, anella industrial i tecnològica.
 - Formació empresarial i tecnològica a mida.
 - Mesures d'impuls de l'eficiència econòmica, energètica i de l'economia circular.
 - Dinamització de naus buides.
- 12.2. Assessorament específic a les empreses en temes d'igualtat de gènere i foment de la qualitat l'ocupació femenina.

13. Actuacions per a l'impuls de l'economia cooperativa, social i solidària

Les actuacions inclouran, d'una banda, línies de treball genèriques, com l'acompanyament i formació per a la creació i consolidació de projectes o la difusió d'aquesta forma d'entendre l'economia per mitjà de tallers o activitats de sensibilització en espais municipals, educatius i d'entitats del barri; d'una altra banda, inclouran línies de treball específiques a partir d'iniciatives socials i comunitàries existents al barri.

Accions a desplegar:

- 13.1. Actuacions d'acompanyament i formació per a la creació, difusió i consolidació de projectes d'economia cooperativa, social i solidària.

ECOLOGIA URBANA

14. Millora d'equipaments de proximitat adequats a les necessitats del barri

Aquesta proposta consisteix en l'adequació o la millora d'espais i d'equipaments per a serveis i entitats del barri que són d'interès comunitari o representen drets socials. Cal obrir processos de

treball compartit amb els veïns i veïnes i les entitats de diferents espais per repensar conjuntament els usos comunitaris que es puguin definir.

Accions a desplegar:

- 14.1. Reforma, millora i transformació del Casal de Barri La Verneda Alta
- 14.2. Remodelació i millora del Casal de Gent Gran Verneda Alta

15. Millores en els equipaments esportius i d'accés lliure per a ús comunitari

Es proposen actuacions destinades a millorar les instal·lacions esportives a l'aire lliure i alguns equipaments esportius per ampliar el seu ús comunitari, com a punt de trobada i convivència. També cal promoure la pràctica esportiva a l'aire lliure com un hàbit saludable i generar punts de trobada esportius per potenciar les relacions socials.

Accions a desplegar:

- 15.1. Estudi de necessitats i pla funcional del conjunt d'espais esportius.
- 15.2. Millores i/o ampliació dels equipaments i espais esportius.

16. Reforma del Pont de Santander, del carrer de Binèfar i de la Via Trajana, per millorar la connectivitat amb la resta del barri i crear nous usos comunitaris.

Millorar la connectivitat i l'accessibilitat de les zones més aïllades del territori. La Via Trajana és una de les zones que presenta un major grau d'aïllament urbà i social, no només dins del barri sinó també en relació als seus territoris veïns. Des d'un marc d'equitat territorial, millorar l'accés a partir de reformes urbanes i acompanyar de processos que generin nous usos socials i comunitaris amb perspectiva intercultural.

Accions a desplegar:

- 16.1. Reforma del Pont de Santander per sobre les vies del tren.
- 16.2. Millora del carrer Binèfar com a eix connector amb el barri i la ciutat.
- 16.3. Millora de l'espai públic de la Via Trajana per a nous usos comunitaris.

17. Actuacions per millorar i dignificar espais públics i promoure espais de trobada.

Cal promoure la transformació urbana que faciliti la vida comunitària des d'una perspectiva intercultural, de gènere, de diversitat funcional i intergeneracional. Per això, cal apropar-se al barri i reconèixer els diferents usos de l'espai públic per part de les diferents comunitats i col·lectius.

- 17.1. Millora d'entorns escolars.
- 17.2. Marxes exploratòries per identificar els espais prioritaris i millora dels mateixos.
- 17.3. Estudi del projecte del carrer de Cantàbria.

» 7. Distribució del pressupost

El pressupost previst per el Pla de Barris de la Verneda i la Pau és de 9.737.500 €, dels quals 6.887.500 € es destinaran a inversió en equipaments comunitaris, millora de l'espai públic i habitatge i 2.850.000 € es destinaran a programes socials, educatius, de salut, culturals i esportius, de convivència o de dinamització econòmica.

» 8. Implicació ciutadana: Participació, Coproducció i Acció Comunitària

Una de les línies estratègiques del programa del Pla de Barris de la Verneda i la Pau és l'apoderament veïnal com un dels elements que pot contribuir a la millora del barri i a la reducció de les desigualtats. La implicació dels veïns i veïnes, així com del teixit associatiu o els agents i serveis del barri en la transformació de l'àmbit local és indispensable per a l'èxit del programa i ha de respondre a una nova lògica relacional que inclogui la participació, la coproducció i l'acció comunitària.

» 7.1. Elaboració participada del Pla de Barris de Trinitat Vella.

La participació ciutadana és present en tota l'execució del projecte, però de forma especial durant el període d'elaboració.

El consell de barri de la Verneda i la Pau va ser el punt de partida per a la participació ciutadana, en aquest es va presentar el pla de barris i els primers elements de diagnosi que destacaven del barri.

La redacció del pla es va començar a treballar partir d'una diagnosi compartida, creada amb les aportacions i estudis tècnics dels Districtes i de les àrees municipals, així com de les propostes recollides en el procés del PAM/PAD i de trobades amb entitats del barri.

Durant el mes de gener i febrer, es van realitzar entrevistes amb entitats del barri. A més, paral·lelament, es van fer accions participades a l'espai públic per a recollir propostes dels veïns i veïnes no associades en el teixit social del barri.

El passat 7 de febrer, a l'Institut Bernat Metge, es va realitzar una sessió en la que es van presentar les primeres línies de treball i es va fer un treball en grups per tal de generar propostes i actuacions concretes. A la sessió van assistir unes 70 persones. La sessió tenia per objecte presentar les línies de treball, recollir propostes d'actuacions i fer un llistat dels agents necessaris per a dur-les a terme.

Un cop fet el buidat de la sessió participativa, s'han valorat les aportacions, es van incorporar al Pla de Barris les que eren viables, es van derivar les propostes que podien ser competència

del Districte i es van descartar les que depenien d'altres organismes o eren inviàbles tècnicament.

El 7 de març, aprofitant la convocatòria del consell de barri, es van presentar les propostes i accions més destacades.

El del conjunt del Pla de barri es realitzarà al territori conjuntament amb la presentació del document final del Pla de Barris, durant el mes de juny.

» 7.2. L'execució col·lectiva: Participació, coproducció i acció comunitària

L'execució del pla de barris es vol fer de forma participada. Per això es tenen en compte les següents premisses:

- »Treball amb els serveis del barri.
- »Potenciar i articular les experiències ja existents.
- »Enfortiment del teixit associatiu.
- »Treball amb col·lectius.
- »Treballar per projectes.

Amb això es vol implicar a les persones del territori i a les entitats.

Per tal d'implicar a la ciutadania en el Pla de barris existiran tres nivells de participació:

El Grup impulsor del pla de barris. És l'òrgan de seguiment del Pla, que té per objecte fer el seguiment dels conjunts dels projectes i vetllar pel desplegament global del pla. Està format per aquelles entitats sorgides de l'acord del Consell de Barri.

Grups de treball. Es configuraran els grups de treball específics a partir de les diferents propostes d'actuació, amb l'objectiu de dissenyar i planificar les actuacions i accions concretes. En els grups de treball es preveu la incorporació d'aquells altres agents, entitats o associacions que tinguin a veure amb l'àmbit corresponent.

Processos concrets. Són aquells processos que es duen a terme per projectes o accions concretes quan ja estan en la fase d'execució. En formen part els veïns i veïnes més directes o persones interessades. És creen i es dissolen un cop l'actuació ja està executada.

» 9. Organització i gestió

L'empresa municipal Foment de Ciutat, SA. gestiona la definició i l'execució dels plans, i coordina totes les accions dels Plans de Barris de la ciutat. Es fa des d'una lògica transversal, amb equips multidisciplinars amb professionals de tots els àmbits i amb equips específics als territoris. El Consell d'Administració de Foment de Ciutat esdevé l'òrgan de seguiment polític del Pla de Barris.

El pla de barris de la Verneda i la Pau té una cap de projecte que és la responsable de desenvolupar el conjunt de propostes i accions i es coordina amb la direcció del Districte. Tot i aquesta figura tècnica existeixen un seguit d'espais i òrgans de coordinació i seguiment a nivell de ciutat i a nivell de barri.

A nivell de Ciutat:

Per capitalitzar l'experiència, difondre i vetllar per la consecució dels objectius estratègics s'ha creat el **Consell Assessor del Pla de Barris**, format per experts de diversos camps que aportaran coneixements i experiències imprescindibles per al positiu desenvolupament dels projectes

I alhora, amb l'objectiu d'assolir la màxima transversalitat i integració de les actuacions del conjunt de tots els plans de barri a nivell de ciutat, creant sinèrgies entre departaments i ciutadania i aconseguir la màxima coordinació entre operadors municipals, s'estableix un òrgan específic, el **Comitè Municipal de Pilotatge** per assegurar que el projecte del Pla de Barris esdevingui un veritable projecte de ciutat, on s'impliquin totes les estructures municipals a l'hora de mobilitzar recursos, accions i acords.

A nivell de Districte:

S'ha constituït la **Taula de Seguiment Tècnic**, format pels tècnics del conjunt d'àrees i departaments implicats en el desenvolupament del Pla de Barris de la Verneda i la Pau, per tal de vetllar per la transversalitat del desplegament, coordinant tots els agents necessaris per a l'execució de les diferents actuacions.

I el **Grup Impulsor del Pla de Barris de la Verneda i la Pau**, al qual ens hem referit abans com a òrgan de seguiment i participació del Pla, que té per objecte fer el seguiment dels conjunts dels projectes i vetllar pel desplegament global del pla; format per aquelles entitats sorgides de l'acord del Consell de Barri.

» 10. Avaluació i seguiment

L'avaluació dels plans de barris a nivell de ciutat estarà liderada pel Consell Assessor. Aquesta avaluació ha de permetre valorar el projecte en la seva globalitat, és a dir, qualitativa i quantitativament i en totes les fases del projecte. Ha de poder valorar el grau de definició del projecte, el grau d'implementació, els resultats i l'impacte d'aquests plans.

El seguiment de tots els Plans de Barris el fa el comitè de pilotatge, l'òrgan en el que estan representats les diferents àrees i districtes de l'Ajuntament.

Finalment, el Grup Impulsor del Pla de Barri de la Verneda i la Pau, que ha d'esdevenir el màxim òrgan de concertació i debat sobre l'execució del programa concret al barri.